
Deset medailí pro osobnosti, prestižní cena pro vycházející hvězdu

Vědecká rada Univerzity Karlovy dne 26. září 2019 ocenila deset osobností. Jindřich Libovický z Matematicko-fyzikální fakulty UK převzal Cenu Nadace Dimitrise N. Chorafase.

Pamětní medaile

Stalo se dobrou tradicí, že je osobnostem spjatým s Univerzitou Karlovou při příležitosti jejich významného jubilea udělována pamětní medaile. Ocenění Vědecké rady UK z rukou Aleše Gerlocha tentokrát převzali:

prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc. (PF) - stříbrná medaile za významné celoživotní dílo v oboru obchodního práva a dlouholetou vědeckou a pedagogickou činnost na UK;

prof. RNDr. Miloslav Černý, DrSc. (PřF) - zlatá medaile za významné celoživotní dílo v oboru organické chemie a dlouholetou vědeckou a pedagogickou činnost na UK;

prof. MUDr. Antonín Kazda, DrSc. (1. LF) - stříbrná medaile za významné celoživotní dílo v oboru klinické biochemie a dlouholetou vědeckou a pedagogickou činnost na UK;

prof. RNDr. Libuše Kolářová, CSc. (1. LF) - stříbrná medaile za významné celoživotní dílo v oboru imunologie a mikrobiologie a dlouholetou vědeckou a pedagogickou činnost na UK;

prof. RNDr. Petr Kratochvíl, DrSc. (MFF) - stříbrná medaile za významné celoživotní dílo v oboru fyziky pevných látek a dlouholetou vědeckou a pedagogickou činnost na UK;

prof. Ing. Jiří Málek, DrSc. (Univerzita Pardubice) - zlatá medaile za významný přínos k meziuniverzitní spolupráci;

doc. MUDr. Jan Měšťák, CSc. (1. LF) - stříbrná medaile za významné celoživotní dílo v oboru plastické chirurgie a dlouholetou vědeckou a pedagogickou činnost na UK;

prof. RNDr. Libor Pátý, CSc. (MFF) - stříbrná medaile za zásluhy o rozvoj vědy, vzdělanosti a za boj o udržení akademických svobod;

prof. PhDr. Ivan Šedivý, CSc. (FF) - stříbrná medaile za významné celoživotní dílo v oboru českých dějin a dlouholetou vědeckou a pedagogickou činnost na UK;

prof. PhDr. Stanislav Štech, CSc. (PedF) - historická medaile za významný přínos ke zlepšení systému vzdělávání v ČR.

Jindřich Libovický a jeho cena za řešení „jazykové nejednoznačnosti“

Nadace [Dimitrise N. Chorafase](#) uděluje cenu ve spolupráci s izraelským [Weizmannovým vědeckým institutem](#). Letos byla cena na UK předávána popáté (poprvé v roce 2014). Jindřich Libovický byl jediným kandidátem nominovaným rektorem za celou univerzitu.

„Univerzita Karlova je v superlize a Jindřich Libovický se v ní stal vítězem,“ uvedl stručně předání ceny Jan Hajič z Ústavu formální a aplikované lingvistiky MFF UK. Ocenění převzal mladý vědec, kterého Hajič přirovnal k vycházející hvězdě, za disertační práci s názvem ***Multimodality in Machine Translation***.

Redakce iForum se u příležitosti udělení prestižní ceny [Jindřichu Libovickému](#) mladého vědce zeptala:

? Čeho se vaše práce *Multimodality in Machine Translation* týká? V čem je přínosná?

Informatika

učinila v posledních letech obrovský pokrok ve zpracování jazyka a ve strojovém vidění. Stojí za tím především využití strojového učení s využitím takzvaných hlubokých neuronových sítí. V technologické praxi se to projevuje především stále lepším automatickým překladem, hlasovými asistenty nebo třeba kontroverzním automatickým rozpoznáváním obličejů.

Neuronové sítě se používají velmi podobným způsobem. A to jak pro zpracování obrazu, tak pro zpracování jazyka a řeči, ale téměř vždy odděleně pro jednotlivé úlohy. Je to jako se šesti smysly u lidí, kteří se normálně pohybují ve světě. Samozřejmě víme, že zpracovávat jazyk a obraz jde nějakým způsobem současně.

Ve své disertační práci jsem se snažil vyvinout nové metody, jak v neuronových sítích kombinovat vizuální a jazykový vstup. Úlohou, na které jsem metody demonstroval, je automatický překlad, u něhož je možné pomocí dodatečné vizuální informace řešit nejednoznačnosti.

Vezměte si třeba angličtinu, u většiny podstatných jmen pro označování osob chybí informace o genderu (třeba football player). Při překladu například do češtiny je potřeba použít správný jmenný rod: fotbalista nebo fotbalistka. V takovém případě může fotografie posloužit jako dodatečný zdroj informace.

? Co vám práce na výzkumu vzala a dala?

Práce mě stála především spoustu času. Dala mi ale spoustu zkušeností, především zahraničních. V průběhu doktorského studia jsem měl možnost absolvovat stáže v Google a na zahraničních univerzitách, kde jsem mohl vidět, jak se dělá výzkum jinde.

? Co pro vás ocenění znamená?

Ocenění je pro mě příjemné překvapení, a to především proto, že se moje práce zdá přínosná i někomu, kdo se nepohybuje v našem oboru.

Marcela Uhlíková

Foto: Vladimír Šigut

Datum: 26. 9. 2019